

Түбән Өскебаш авыл жирлеге Советы

КАРАР

15 февраль 2021

№4

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Түбән Өскебаш авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә көрмәгән яшел утыртмаларны кисү тәртибе түрында Нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары түрында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Россия Федерациясе Федераль законы, «Эйләнә-тире мохитне саклау түрында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Түбән Өскебаш авыл жирлеге Уставы нигезендә, Түбән Өскебаш авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затлар милкендәге жирләргә көрмәгән яшел утыртмаларны рациональ файдалану, саклау һәм янадан житештерү максатларында Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Түбән Өскебаш авыл жирлеге Советы карап бирде:

1. Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Түбән Өскебаш авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә көрмәгән яшел утыртмаларны кисү тәртибе түрында Нигезләмәне күшүмтә нигезендә расларга.

2. Өлеге каарны Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында www.pravo.tatarstan.ru адресы буенча, маҳсус мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән бастырып чыгарырга, шулай ук «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

Жирлек Башлыгы:

Н.М.Мөхәммәтҗанов

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районның Түбән Өскебаш авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә керми торган яшел утыртмаларны кису тәртибе турында Нигезләмә

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районның Түбән Өскебаш авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә керми торган яшел утыртмаларны кису тәртибе турында Нигезләмә

Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Граждан кодексы, Россия Федерациясе Урман кодексы, «Әйләнә-тире мөхитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Түбән Өскебаш авыл жирлеге Уставы нигезендә халыкның экологик иминлеген тәэмин итү максатларында эшләнде һәм Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районның Түбән Өскебаш авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә керми торган яшел утыртмаларны кису тәртибен билгели.

1. Төп тәшенчәләр

Әлеге Нигезләмәдә түбәндәгә төп тәшенчәләр кулланыла:

Яшел үсентеләр – табигый һәм ясалма чыгышлы агач, куак һәм үләнчел үсемлекләр (паркларны, скверларны, бакчаларны, газоннарны, чәчәклекләрне, шулай ук аерым үсеп утыручи агачларны һәм куакларны да кертеп).

Табигать территорияләре – бердәм географик (климат) шартларында формалашкан жирлек, туфрак, үсемлекләр рельефының билгеле бер типларын үз эченә алган, хужалык эшчәнлеге кагылмаган яисә аз кагылган территорииләр.

Яшделләндерелгән территорииләр – табигый чыгышлы үсемлекләр кишәрлекләре уриашкан территорииләр, ясалма рәвештә булдырылган яшделләндерү объектлары (авыл хужалығы билгеләнешендәге жирләрдән тыш), төрле функциональ билгеләнештәге жирләрнен алар чикләрендәге жир өслегенен 50 процентынан да ким булмаган өлеше үсемлекләр белән капланган төзелеш аз булган кишәрлекләре

Урманга эверелгән территорииләр – табигый тишләп чыккан урман үсемлекләре белән капланган төрле функциональ билгеләнештәге табигать территорииләре кишәрлекләре.

Агач – диаметры кименә 5 см, биеклеге 1,3 м булган ачык беленеп торған кәүсәле үсемлек, яшь үсентеләрдән кала.

Куак – туфрак өслегендә үк тармакланган күпъеллык күптармаклы (агачтан аермалы буларак) үсемлек.

Үлән капламы – газон, табигый үләнчел үсемлекләр.

Куаклык, әрәмәлекләр (заросли) – нинди дә булса урында күе булып үсә торган үсемлекләр, куаклар.

Яшел массив – бердәм үрчү хасил итүче 50 данәдән дә ким булмаган зур (15 елдан кубрәк) агачлар үсә торган территория кишәрлеге.

Яшел утыртмаларны заарлау – яшел утыртмаларга аларның үсешен туктатуга китерми торган зыян китерү, шул исәптән ботакларның, тамыр системасының механик заарланауы, кабыкның, тере туфрак катламының бетенлеге бозылу, яшел үсентеләрнен йә тамыр зонасында туфракның заарлы матдәләр белән пычрануы, ут төртү яисә башка йогылты.

Яшел утыртмаларны юкка чыгару (югалту) – яшел утыртмаларны кису яки аларның үсешен туктатуга китергән башка төрле заарланаулар.

Компенсация рэвешендэ яшеллэндерү – юкка чыгарылган яисэ заарланган агачлар урынына 2 коэффициент белэн яшел утыртмалар булдыру.

2. Яшел утыртмаларны саклауның төп принциплары

Авыл жирлеге территорииясенде үсэ торган яшел утыртмалар саклагыч, рекреацион, эстетик функциялар башкара һәм сакланырга тиеш.

2.1. Авыл жирлеге территорииясенде (авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдән тыш) уриашкан барлык яшел утыртмалар (агачлар, куаклар) якланырга тиеш.

2.2. Авыл жирлеге территорииясенде яшел үсентеләрне саклау һәм үстерү өчен шартлар тәэммин итү бурыйчлары түбәндәгеләргә йекләнә:

оешмаларга үзләре курсаткән эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыру өчен бирелгән кишәрлекләрдә – шуши оешмалар житәкчеләрене;

2.2.2. милектәге яисэ арендадагы кишәрлекләрдә – юридик затларга һәм гражданнарга – милекчеләр яисэ арендаторларга.

2.3. Яшел утыртмалар уриашкан жир кишәрлекләренең милекчеләре, файдаланучылар һәм арендаторлары яшел утыртмаларның сакланышын тәэммин итәргә, яшел утыртмаларны тиешенчә карауны тәэммин итәргә тиеш.

2.4. Элеге Нигезләмә барлык гражданнарга һәм, милек формаларына бәйсез рэвештә, авыл жирлеге территорииясенде агач-куак үсентеләрен кисүтә бәйле рэвештә проектлауны, төзүне, ремонтлауны һәм башка эшләрне алып баручы оешмаларга кагыла.

2.5. Авыл жирлеге территорииясенде хужалык, шәһәр төзелеше һәм башка эшчәнлек Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы һәм элеге Нигезләмәдә билгеләнгән яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәп гамалға ашырыла.

2.6. Жир кишәрлеген сайлау акты, төзелеш, хужалык һәм башка эшчәнлекне оештыруга проект алды һәм проект документациясенде яшел утыртмаларның торышы турышда тулы һәм дөрес белешмәләр һәм проектлана торган объектның яшел утыртмаларга йогынтысын тулысынча бәяләү булырга тиеш.

2.7. Яшелләндөрлән территорияләрдән һәм яшел массивлардан яшел утыртмаларның тереклек эшчәнлеген тәэммин итми торган файдалану рөхсәт ителми.

3. Яшел утыртмаларны (агачларны, куакларны) кисү тәртибе

3.1. Авыл жирлеге территорииясенде яшел утыртмаларны рөхсәтсез кисү тыела.

3.2. Авыл жирлеге территорииясенде агачларны һәм куакларны кисү рөхсәт нигезендә башкарыла. Кисүтә рөхсәт Авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе курсәтмәссе рэвешендә расмиләштерелә.

3.3. Яшел утыртмаларны кисүтә рөхсәт алу өчен, мәрәжәгать итүче Авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе исеменә билгеләнгән формада (1 иче күшүмтә) хат-заявка бирә, анда утыртмаларның саны, исеме, аларның торышы, чикләнгән кисү үткәрелү урыны һәм аны нигезләү күрсәтелгән булырга тиеш. Гаризага түбәндәгә документлар теркәп бирелә:

3.3.1. 2. Шәхесне таныклый торган документлар;

3.3.2. Вәкаләтле вәкилнен вәкаләтләрен раслый торган документ (эгәр мәрәжәгать итүче исеменнән вәкил эш итә икән);

3.3.3. Якындағы корытмаларга яисэ башка ориентирларга кадәр булган кишәрлекнен киселергә тиешле яшел үсентеләр төшерелгән схемасы;

3.3.4. Жир кишәрлеге Бердәм дәүләт күчесиз мөлкәт реестрында теркәлмәгән булса, жир кишәрлегенә хокук билгели торган һәм жир кишәрлеген раслаучы документларның таныкланган күчермаләре;

3.3.5. Биналар һәм корытмалар төзегендә габаритларга эләгэ торган яшел утыртмаларны кисү башкарылган очракта, расланган проект документациясе;

3.3.6. Олете мэсъалә кагыла торган территорияләрнен хужалары белән яшел үсентеләре кису һәм күчереп утырту шартларын килештерү;

3.3.7. Агач утыртканда яисә күчереп утыртканда инженер чөлтәрләре вәкилләре белән жир эшләрен уздыруга ордер ачып килештерү.

3.4. Авыл жирлеге башкарма комитеты, хат-заявка көргөннән соң, Гариза бирүчегә әлеге эш төрен үткәрүгә рөхсәт булган махсуслаштырылган оешмага тубәндәгеләрне алу өчен мөрәжәгать итәргә киңәш бирә:

3.4.1. яшел утыртмаларны исәпләү ведомосте;

3.4.2. киселергә тиешле агач-куак үсентеләренен санын, төрен, категориясен билгеләү максатында төзелә торган яшел утыртмаларны табигый техник тикшерү акты;

3.4.3. киселгән агач өчен бәянең (түләүнең) бәясен исәпләп чыгару. Киселгән агач өчен туләү Россия Федерациясе Хекумәтенен 2007 елның 22 маенданы 310 номерлы карапы белән расланган ставкалар нигезендә аерым исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләр Гариза бирүче хисабына башкарыла.
Рөхсәтнең гамәлда булу вакыты – 90 көн.

3.5. Авыл жирлеге башкарма комитеты Гариза бирүченен хат-заявкасы, яшел утыртмаларны табигый техник тикшерү акты, киселгән агач өчен бәяне (түләүне) исәпләп чыгару нигезендә аывыл жирлеге территорииясендә яшел үсентеләре кисүгә рөхсәт бирү турында Аывыл жирлеге башкарма комитеты Житәкчесенән күрсәтмә проектын әзерли.

3.6. Эшләр башкарууга рөхсәт алганда, аның мәнфәгатьләрендә яшел утыртмалар юкка чыгарыла торган Гариза бирүче, әлеге Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларны кискән өчен туләүләр кертергә һәм компенсация рәвешендә яшелләндерүнең тәртибен раслый торган документларны тапшырырга тиеш.

3.7. Агач һәм куакларны кискән өчен туләү Гариза бирүче тарафыннан Аывыл жирлеге бюджетына күчерелә.

3.8. Яшел утыртмаларны кису эшләре билгеләнгән нормалар һәм кагыйдәләр нигезендә Гариза бирүче акчалары исәбенә башкарыла. Агачны бары тик аттестацияләнгән белгечләрнең кисүе генә рөхсәт ителә.

3.9. Яшел утыртмаларны егу, төпләү, киселгән яшел утыртмаларны һәм киселгән калдыкларны төяу һәм чыгару эш башланганинан соң оч көн эчендә Гариза бирүче хисабына башкарыла. Киселгән яшел утыртмаларны һәм киселгән калдыкларны эш урынында саклау тыела.

3.10. Территориянең кису урынына якын уриашкан территориядә газон, яшел үсентеләр заарланаң очракта, территория хужасы һәм контроль органдары белән алар компетенциясе чикләрендә килештерелгән срокларда, эмма зыян килгән вакыттан ярты елдан да сонга калмычча, эшләрне башкаруучы аларны мәжбүри торғыза.

3.11. Агачны кискән өчен түләмичә генә агач һәм куакларны кису Аывыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан тубәндәге очракларда рөхсәт ителергә момкин:

3.11.1. яшел үсентеләре тәрбияләү, санитар кисуләр һәм реконструкцияләү өчен кисуләр үткәрү;

3.11.2. авария һәм башка гадәттән тыш хәлләрне бетерү, шул исәптән жир асты коммуникацияләрен һәм капиталъ инженерлык корылтмаларын ремонтлау вакытында;

3.11.3. Дәүләт санэпидемнадзор бәяләмәсе булса, торак һәм жәмәгать биналарында яктылыкны боза торган агач һәм куакларны кису;

3.11.4. авария хәлендәге (авыл төшү куркынычы тудыручы, коры-сары) агачларны һәм куакларны кису.

3.12. Югарыда күрсәтелгән очракларда яшел үсентеләре кисүне гамәлгә ашыручы Гариза бирүчегә Аывыл жирлеге башкарма комитеты белән килештерелгән урыннарда компенсация рәвешендә яшелләндерү үткәрергә кирәк.

3.13. Авария хәлендәге, коры-сары һәм хәвеф-хәтәр тудыручы яшел утыртмалар 2 нче күшүмтә нигезендә акт нигезендә комиссияләр тикшерүе нигезендә киселә.

3.14. РФ Урман кодексының 20 статьясы аналогиясе буенча жир кишерлегендә, аны гражданга яисә юридик затка милеккә тапшырганнан соң, хужалық эшчәнлеге нәтижәсендә яки табигый рәвештә барлық күлгән ағач-куак үсемлекләре аның үзенчә файдалана һәм үзе теләгәнчә житәкчелек итә торган үз милке булып тора.

3.15. Яшел утыртмаларны рөхсәтсез кису яисә юкка чыгару дип түбәндәгеләр таныла:

3.15.1. ағачларны һәм куакларны рөхсәтсез яисә рөхсәт белән кису, ләкин рөхсәттә курсәтелгән кишерлектә һәм санда, курсәтелгән төрләрен кисмәү.

3.15.2. яндыру яисә ут белән саксыз эш итү нәтижәсендә ағачларны һәм куакларны юкка чыгару яки заарлау;

3.15.3. кәүсәне божралау яисә төпләү (подсечка);

3.15.4. үсеп килүче ағачларның һәм куакларның үсеш туктатылганчы заарлануы;

3.15.5. ағачларның һәм куакларның ағынты сулар, химик матдәләр, калдыклар һәм башка шундыйлар белән заарлануы;

3.15.6. коры-сары ағачларны рөхсәтсез кису;

3.15.7. үсә торган ағачларның һәм куакларның башкacha заарланулары.

3.16. Дәүләт урман фондында булган ағачларны һәм куакларны кису махсус вәкаләтле дәүләт органнары тарафыннан бирелгән рөхсәтләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

3.17. Элеге Нигезләмәне бозып, ағачларны һәм куакларны юк итү рөхсәтсез кису булып тора һәм Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә административ һәм жинаять жаваплылыгына тартылырга тиеш. Элеге Нигезләмә кагыйдәләрән үтәү авыл жирлеге территориясендә барлық гражданиннан, оешмалар һәм учреждениеләр өчен мәжбури.

4. Компенсация рәвешендә яшелләндерү

4.1. Компенсация рәвешендә яшелләндерү рөхсәт ителгән кисуләр, яшел үсентеләрне законсыз заарлау яки юкка чыгару очракларында гамәлгә ашырыла. Компенсация рәвешендә яшелләндерү ағачлар, куаклар һәм газлар утырту өчен яраклы якындағы сезонда, әмма яшел үсентеләрне заарлау яки юкка чыгару факты билгеләнгән вакыттан алыш бер елдан да соңға калмычча башкарыла.

4.2. Компенсация рәвешендә яшелләндерү мәнфәгатьләрендә яисә хокукка каршы гамәлләр нәтижәсендә яшел үсентеләрне заарлаган яки юкка чыгарган гражданинның яисә юридик затларның акчалары хисабына башкарыла.

4.3. Элеге Нигезләмә нигезендә яшел утыртмаларга китерелгән зыян табигый формада – компенсация рәвешендә яшелләндерү формасында кире кайтарылырга тиеш: юкка чыгарылган ағачтар урынына 2 коэффициент белән яшел утыртмалар бўлдыру.

5. Яшел утыртмаларны саклау шәһәр төзелеше эшчәнлеген башкарғанда

5.1. Авыл жирлегендә шәһәр төзелеше эшчәнлеген гамәлгә ашыру яшел утыртмаларны саклау таләпләрен үтәп алыш барыла.

5.2. Яшел территорияләр, шул исәптән яшел массивлар, шулай ук яшелләндерсләгән территорияләрне үстерү өчен билгеләнгән жир кишерлекләре, аларын максатчан билгеләнешенә бәйле булмаган килеш қулланылырга һәм анда төзелеш алыш барылырга тиеш түгел.

5.3. Яшел утыртмалар утыртылган жир кишерлекләрендә төзелеш алыш барганды, проект документациясендә киселергә тиешле яшел утыртмаларга бәя булырга тиеш. Мондый очракларда зыянны каплау киселгән ағач өчен түләүне алдан көртү һәм элеге Нигезләмәнен 2 һәм 3 бүлекләрендә билгеләнгән тәртиптә компенсация рәвешендә яшелләндерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

6. Яшел утыртмаларны саклау Эшмәкәрлек эшчәнлеген башкарганда

6.1. Яшелләндөрелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда Авыл жирлеге башкарма комитеты рөхсәтеннән башка сәүдә һәм башка эшмәкәрлек эшчәнлеге, эшмәкәрлек эшчанлеген гамәлгә ашыру өчен палаткалар һәм башка корылмалар урнаштыру тыела.

6.2. Эшмәкәрлек эшчәнлеген яшелләндөрелгән территорияләрдә һәм яшел массивларда гамәлгә ашырганда шартлау куркынычы булган, ут куркынычы булган һәм агулы матдәләр култану, территорияне пычрату һәм чүпләү, яшел утыртмаларның заарлануына яки юкка чыгуына китерергә сәләтле башка эшләр тыела.

7. Административ жаваплылык.

7.1. Әлеге Нигезләмәне бозуда гаепле затлар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жаваплы булалар.

Татарстан Республикасы Кукмара муниципаль районының Түбән Өскебаш авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә керми торган яшел утыртмаларны кису тәртибе турында Нигезләмәгә I ичә күшымта

Түбән Өскебаш авыл жирлеге
Башкарма комитеты
Житәкчесенә

(оешманың исемен
яки Ф.И.О., адресын күрсәтергә)

**Түбән Өскебаш АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ
АГАЧ-КУАКЛАР ҮСЕНТЕЛӘРЕН ЧИКЛЕ КУЛӘМДӘ КИСҮГӘ
ГАРИЗА**

Агачларны, куакларны, агач-куак үсемлекләрен (кирәклесенең астына сыйзарга) кисүне рөхсәт итүегезне сорыйм, алар _____

жир кишәрлегендә

(оешманың исемен яисә Ф.И.О. һәм жир кишәрлегена хокукның төрөн күрсәтергә)

һәм _____ жирләрендә урнашкан

(торак пунктны күрсәтергә)

Жир кишәрлеге түбәндәгеләр булу белән характерлана:

агачлар _____ данә

куаклар _____ данә

Жир кишәрлеген үзләштерү һәм төзекләндерү процессында агачны кискән очен түләүне гамәлгә ашырырга һәм дендроплан нигезендә агач-куак үсентеләрен компенсация рәвешендә утыртуны башкарырга сүз бирәм.

Ф.И.О.

(Имза)

Дата _____

Күшымталар:

1. Исәп-рөхсәт документлары.

2. Кису күздә тотыла торган яшел утыртмаларның төре һәм саны күрсәтелгән жир кишәрлеге планы.

ТР Кукмара муниципаль районынын Түбән Өскебаш авыл жирлеге территорииясенде РФ дәүләт урман фонды жирләренә керми торган яшел утыртмаларны кису тәртибе турында Нигезләмәгә 2 нче күшымта

ЯШЕЛ УТЫРТМАЛАРНЫ КИСӘРГӘ ЯРАКЛЫ ДИП ТАНУ ТУРЫНДА АКТ

Кукмара муниципаль районының Түбән Өскебаш авыл жирлеге башкарма комитети
«_____» ел

Әлеге составтагы комиссия

1. _____
(Ф. И. О., вазыйфасы)

2. _____
(Ф. И. О., вазыйфасы)

3. _____
(Ф. И. О., вазыйфасы)

яшел утыртмаларны тикшерү үткәрде.

Тикшерү нәтижәләре буенча билгеләнде:

Нәтижәләр:

Комиссия әгъзалары:

1. _____	(имза)	_____	(ФИО)
2. _____	(имза)	_____	(ФИО)
3. _____	(имза)	_____	(ФИО)